

Au trecut șapte ani de când la Bacău a început să funcționeze Școala populară de artă, astăzi o prestigioasă instituție de învățământ artistic de masă. I-au trecut pragul aproape 1.000 de cursanți, astăzi adevărați animatori ai activității culturale desăvurate de formațiile artistice de amatori.

În tovarășia instrumentelor muzicale sau apliceți asupra pinzei pentru a coase neuitată altă românească, minuind penelul sau dalta, învățând măiestria actoricească sau coregrafică — muncito-

rul, țărănul, intelectualul băcăuan a deprins zi de zi arta de a organiza și conduce activitatea artistică a amatorilor, dezvoltându-se în același timp aptitudinile proprii.

La Bacău, Piatra Neamț, Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, Tg. Neamț — peste tot în regiune clasele Școlii populare de artă cunosc freacă unei munci asidue. Profesori dintre cei mai pregătiți, entuziaști, împărtășesc cu răbdare cunoștințele lor elevilor.

După absolvire, elevii Școlii populare de artă

— interpreți sau instructori — au desăvurat o rodnică activitate în cadrul formațiilor și cercurilor artistilor amatori, dovedind strădania lor de a contribui într-o măsură tot mai mare la creșterea nivelului artistic al manifestărilor, la mai buna orientare și realizare a creațiilor pictorilor, sculptorilor, a tuturor artiștilor amatori.

Conducerea Școlii populare de artă preconizează în acest an largirea activității, înființarea unor noi clase, creșterea numărului elevilor și a calității instruirii.

ȘCOALA POPULARĂ DE ARTĂ BACĂU

FUNCȚIONIND DIN ANUL 1960 ÎN BACĂU ȘI ALTE LOCALITĂȚI DIN REGIUNE A PREGATIT NUMEROȘI INTERPREȚI ȘI INSTRUCȚORI PENTRU FORMAȚIILE ARTISTICE DE AMATORI :

332 absolvenți ai cursurilor periodice și

564 absolvenți ai cursurilor permanente

ȘCOALA POPULARĂ DE ARTĂ ÎȘI VA ÎMBOGĂȚI ACTIVITATEA PRIN DEZVOLTAREA UNORA DINTRE CLASELE EXISTENTE ȘI PRIN CREAREA ALTORA NOI.

- CLASE DE CUSĂTURI-ȚESĂTURI PE PINZA ȘI PIELE LA PIPIRIG, AGAPIA, RĂCĂCIUNI
- CERAMICĂ LA MOINEȘTI ȘI ROMAN
- SCULPTURĂ ÎN LEMN LA GRUMĂZEȘTI ȘI NEGREȘTI
- SCULPTURĂ ÎN PIATRĂ LA TÎRPEȘTI
- ACTORIE LA TG. NEAMȚ ȘI ADJUD.

LA BACĂU : CLASE DE DANS MODERN, GRAFICĂ, CERAMICĂ

continuare

adolescența...

Privită și sub acest aspect, adolescența este o perioadă de dezechilibru, de inadapare socială, în care tânărul trebuie să renunțe la prerogativele copilăriei și să ia viața în piept pe cont propriu.

Dacă, până la pubertate, copilul lua faptele din mediu ca atare, fără discernământ, începând de acum el le va trece prin filtrul rațiunii lui, le va modela, va apare opoziția, scepticismul, atitudinea critică față de părinți și de profesori, toate acestea în cadrul unui proces de maturare psihică caracteristică.

Se descrie la această vârstă o adevărată criză de originalitate juvenilă prin care tânărul caută să-și găsească o personalitate sui generis, o individualitate proprie, cu care să epaceze pe cei din jur, să se deosebească de alții, să fie originali și mai ales independenți.

Pentru a-și afirma originalitatea, unii se îmbracă

excentric, alții comit acte bizare, de bravură, iar majoritatea întrebunțează un jargon specific, din care nu lipsește expresia „babaci” (în loc de părinți) și „bilă” (în loc de cap).

Aspectul pozitiv al acestei crize juvenile este cea căutarea a unei posibilități de afirmare, în care unii încearcă muzica, alții sportul, sau poezia și dacă nu au succes, se adăncesc în studiu.

Din fericire, este perioada în care tinerii se află în școli, unde pot fi controlați, dirijați și urmăriți, dar și așa fiind, nu arareori simtem martorii unor grosolanii și obrăznicii ale adolescenților, dovadă a unor procese de inhibiție nematurate încă.

Tulburările de caracter și de comportament, care apar în această perioadă, depind în mare măsură, de mediul familial și social, de educație și de constituție, fapt pentru care sînt foarte complexe și greu de catalogat.

Dezechilibrul pasager care apare în perioada adolescenței prin decalajul între dezvoltarea fizică, sexuală și psihică explică în parte tendința la vagabondaj, chiulul, obrăznicia, instabilitatea, agresivitatea, dar toți cercetătorii sînt de acord că aceste manifestări negative apar în general în familiile dezor-

ganizate în care nu are cine se ocupa de creșterea copilului.

Dezvoltarea sexuală ajunsă la maturizare în medie pe la 17 ani la fete și 18 ani la băieți, ridică problema relațiilor sexuale, a necesităților.

Trebuie să considerăm că activitatea sexuală în epoca adolescenței nu numai că nu este necesară, dar este chiar dăunătoare, pentru că începută precoce ea poate să domine afectivitatea și preocupările tinărului adolescent, împiedicîndu-l să-și desăvîșească munca sa normală, de regulă învățătura.

Instinctul sexual, ca și orice alt instinct, este la om, spre deosebire de animale, dirijat de scoarta cerebrală, și la fel ca și celelalte instincte trebuie educat, socializat, integrat în o concepție umană, etică.

Relațiile sexuale sînt relații fiziologice care au de scop perpetuarea speciei, crearea unei vieți noi și implică în societatea umană întemeierea unei familii, a unui cămin, care să asigure dezvoltarea în condiții perfecte a acestei vieți. Este adevărat, simtem la vîrsta marilor întrebări și curiozitatea sexuală trebuie satisfăcută în mod științific, pentru a nu da ocazia la interpretări eronate, trunchiate și desprinse de adevăr.

poșta redacției

LIVIU CORNELIU ICHIM-Brăila. Cînd evitai retoricismul (aruncă-te de pe muntele tău / în oceanul cunoașterii) și tonul de romantă (ce mă privești / de purpură mi-e fata / și vreau să plec. / De pleci îmi pare rău) obțineți rezultate meritorii, ca în fața stejarului, dar și aici, exclamația sinceră este înecată de lipsa creștelii, a nervului. Ni se pare că nu aveți încă forța de comunicare necesară generozității care vă animă.

CONSTANTIN DONICI-Brăila. Credem că, față de manuscrisele anterioare, cele primite acum denotă un sensibil progres. Dar, din nefericire, acest minim estig este formal. Mai persistă tonul sfătos, aforsic-sentimental (Că nu-i ușor să treci prin vraja vieții) ori lăutăresc (Mai rămii ca să-mi alin / Dorul meu ș-al meu susțin / Că iubirea de ș-a stins / N-am făcut-o dinadins /). Și totuși, unele poezii ne îndreptătesc să așteptăm de la dv. mai mult. Exemplu ar putea fi Florile strămoșilor pe care o cităm : Am să rup crengile / Să fac punte / Peste zările / Strămoșilor mei. / Am să rup frunzele / Cu ele să fac / Fotosinteza timpului. / Am să string florile / Să fac cunună / Epociilor de metal.

E. BUCURESCU-Turnu Măgurele. Maximele dv. ne-au produs o sinceră explozie de bucurie. Sperăm că, publicînd cîteva dintre ele, o comunicăm și cititorilor : Printr-o fisură a vasului lese toată presiunea afară. Din punct de vedere moral, o ruptură înseamnă cădere totală. Orice om are un domeniu lipsit de rupturi. Orice om e as într-un domeniu. Etc.

ION GHIUR-Porumbeni. Intrucît vă publicăm o poezie ne încredem să nu vă respectăm dorința, de a vă răspunde sub pseudonim : Semnele sînt bune.

BARBU LĂUTARU

A murit ieri cobzarul cu luna la cap
Bătrîn de atîtea cîntece și osnete
L-au îngropat sub zarea unui plop vărgat
Ce s-a-nălțat vînd de tinerete.

Plîngea luna noembrie în pom
Curmînd culori de aur pe înegri stînci uitate —
Și mil de ceteri grave într-un fantastic cor
S-au despletit și-au plîns înșingerate.

MAI TRIMITETI :

Nantu Gheorghe-Roman, Ana Crăiescu-Sat Băreu, Mihai Sandu-Adjud, Ionel I. Calboreanu-Medias, Bobu C. Ioan-Iasi, Boilescu Iuliana-Roman, Panaitte Adela-Roman, Gabor C. Lucia-Zănești, Feer Vasile, Miron Rusu Barlan.

DEOCAMDATĂ NU : Popovici I. Aurel, N. Butnar-Bacău, Grigore Micu, Strătilă Marcel, Popa C. Ioan-Molnești.

NIMIC NOU : Alim Velhas-București, Fălcăeanu Vasile-Secueni, George Argeșanu-Dolicești, George Spote-Ludești, Ion Alex. Durac, Aristică Băghină-Turnu Severin, Eugen Banțu, Al. Florian-Teve.

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

ateneu

revistă de cultură editată de Comitetul regional pentru cultură și artă Bacău

Redactor șef : Radu CĂRNECI

COMITETUL DE REDACȚIE

Iulian ANTONESCU, George BĂLĂITĂ, Ion BULEANDRĂ, Constantin CALIN, Ovidiu GENARU, Iulia HĂLĂUCESCU, Dumitru MITULESCU, Stelian NANIANU (secretar general de redacție), Constantin POTINGĂ, Al. RADIAN, Mihail SABIN, Vasile SPORICI.

Prezentarea grafică : Cicerone CERNIGIURA
Coperta : Stelian NANIANU

I. Casa în care lucrurile se mișcă

Era șapte și jumătate. În biroul șefului, cu un suspin de mulțumire dar și de oboseală, suspinul unui om voinic la sfîrșitul unei calde zile de iulie, Maigret își privea ceasornicul. Pe urmă, întinse mina pentru a strînge dosarele aflate pe birou. Traversă anticamera, și ușa captonată se închise în urma lui. Fotoliile roșii erau goale. Bătrînul servitor era în odăia sa cu geamurile de sticlă. Culoarul Poliției Judiciare era și el gol, dezvăluind o lungă priveliște cenusie străbătută de ultimele raze ale soarelui.

Își reluă obiceiurile zilnice. Intră în biroul său unde-l împinșă miroșul de țigară care nu dispărea niciodată cu tot geamul deschis spre cheul Orfèvres. Puse dosarele pe un colț de birou, își scutură pipa pe fereastră și după ce se așeză, din obișnuință, căută o altă pipă, acolo, în dreapta, la locul ei. N-o găsi. Mai avea încă trei pipe, din care una din spumă de mare, însă cea bună, aceea pe care o căuta, aceea cu care se obișnuise și pe care o purta în permanență cu el, o pipă groasă și ușor curbată pe care soția i-o făcuse cadou cu 10 ani în urmă cu ocazia unei aniversări, pipa pe care el o numea „cea vechi”, ei bine, tocmai pipa aceea nu era acolo. Surprins, își pipăi buzunarele, le controlă. Privi pe sobita de marmoră neagră. La drept vorbind, nu dădu prea mare importanță acestui lucru. Nu-i nimic extraordinar să nu-ți găsești la rezezeală una din pipe. Făcu de două-trei ori înconjurul biroului, deschise dulășorul unde ținea un lișneas pentru spălatul mâinilor. Își dădu seama că era destul de stupid, pentru că nu deschisese acest dulășor toată după-amiaza, mai ales că la cîteva secunde după ora șase, după ce îi telefonase judecătorului Comélieau, pipa pe care o căuta o avea în gură.

— Sună băiatul de serviciu.
— Spune-mi, Emilie, în timp ce eu eram la șef, nu a intrat nimeni aici ?
— Nimeni, domnule comisar.

Își controlă din nou buzunarele hainei și ale pantalonilor. Avea aerul unui om contrariat. Intră în biroul însenețorilor, unde nu mai era nimeni. Poate că-și lăsase pipa aici. Birourile de pe cheul Orfèvres erau goale și era curios și plăcut totodată să le găsești astfel, cu într-o atmosferă de vacanță. Bătu la șef. Acesta iesise, intră, dar stia dinainte că pipa lui nu putea să fie aici, că folosise o altă pipă cînd venise, pe la șase și jumătate, să discute despre afacerea în curs de rezolvare cit și despre apropiata plecare la țară.

Opt fără douăzeci. Promisese că va fi acolo, în bulevardul Richard-Lenoir, la opt, unde avea invitați pe cumnata sa împreună cu soțul. Ce spusese că va aduce ? Fructe ! Soția îi recomandase să cumpere pier-sicli. Pe drum, în atmosfera grea a serii, gîndurile îl fugeau mereu la pipă. Fără să vrea, lucrul acesta îl cam enerva, așa cum te poate enerva inexplicabil în fleac oarecare.

Cumpără pier-sicli, ajunse acasă, își îmbrățișă cumnata care se cam îngrășase. Se aduseră aperitivele. În acel moment, simți lipsa pipei din gură.

— Lucezi mult ?
— Nu. Nu prea...
Era astfel de perioade. Doi din colegii săi erau în vacanță. Al treilea îi telefonase de dimineață ca

să-l anunțe că-i venise familia din provincie și că-și luase două zile concediu.

— Pari preocupat, Maigret, remarcă soția în timpul mesei. Nu îndrăzni să spună că tocmai lipsa pipei îl enerva. Desigur, nu făcea din asta o dramă. Lucrul ăsta nu trebuia să-i strice buna dispoziție.

Ceasul era două. Da, se așezase la biroul său la orele două și cîteva minute. Lucas venise să-i vorbească de o afacere cu un furt, pe urmă îl vorbi de inspectorul Janvier care aștepta un nou copil.

Apoi, liniștit, dezbrăcîndu-și haina și desfăcîndu-și nodul cravatelor, scrisese un raport asupra unei sinucideri care fusese confundată, la un moment dat, cu o crimă. Își fuma pipa lui cea groasă.

Pe urmă venise Gégène. Un „peștișor” din Montmartre, care dăduse o lovitură de cutiț prietenei sale. O „întepase un pic” cum spunea el. Dar Gégène nu se apropiase de birou. De altfel, avea cătușele la mîni.

Se serveau licheururile. Cele două femei vorbeau de ale gospodăriei. Cumnatul asculta vag, fumînd o țigară, și zgomotele bulevardului Richard-Lenoir urcau pînă la fereastra deschisă.

Nu-și părăsise biroul, în după-amiaza asta nici pentru a merge să bea o jumătate la braseria Dauphine. Pe urmă, fusese femeia.

Cum o chema ? Roy sau Leroy ? Nu era inserată pentru audiență. Emil venise să-l anunțe :
— O doamnă cu fiul său.

— Despre ce e vorba ?
— Nu vrea să spună. Insistă să vorbească cu șeful.

— Las-o să intre. Un adevărat noroc c-avusese un pic de timp liber, altfel n-ar fi primit-o. Dăduse atît de puțină importanță acestei vizite încît îi era greu, acum, să-și amintească amănuntele.

Cumnata și soțul ei plecară. Nevasta, făcînd ordine în apartament, remarcă :
— N-ai fost prea vorbăreț în seara asta. Ți s-au încurcat lucrurile ?

Nu. Din contra, totul mergea foarte bine, în afară de pipă. Venise noaptea și Maigret, cu minciule suflete, se apropie de fereastră, așa cum făceau mil de oameni la ora aceea, fumînd pipe sau țigări la ferestrele Parisului.

Femeia — mai curînd doamna Leroy — se așezase drept în fața comisariatului. Avea aerul înțepat al oamenilor care-și propun de a fi demni. O femeie cam la patruzeci și cinci de ani, din acelea care, îmbrăcînd, încep să se usuce. Maigret, în ceea ce-l privea, prefera pe-acelea pe care anii le rotunjeau.

— Am venit să vă văd, domnule director...
— Directorul e absent. Eu sînt comisariul Maigret.

— Tată ! Îți veni în minte un amănunt. Femeia rămăsese imperturbabilă, nici nu se mișcase. Fără îndoială, nu citea ziarul și nici nu auzise vorbindu-se de el. Păru mai mult contrariată de-a nu fi în prezența directorului Poliției Judiciare și făcu un mic gest cu mina ca și cum ar fi zis :

— Cu atît mai rău ! Va trebui să mă aranjez...
— Tinărul, căruia Maigret nu-i dăduse nici o atenție, din contra, își îndreptă corpul și privi mai atent spre comisar.

— Nu te călci, Maigret ? Îți întrebă doamna Maigret, care, după ce făcu patul, începu să se dezbrace.

— Imediat.
De fapt, ce-l povestise femeia aceea ? Vorbise atît de mult ! Vorbise repede, cu insistență chiar, în felul oamenilor care dau o importanță considerabilă celor mai mici cuvinte, crezînd mereu că nu li iei în serios.

un personaj de ficțiune cit și celebritatea creatorului său, Georges Simenon.

Simenon, născut la Liège în 1903, a fost nevoit la 15 ani, din cauza bolii tatălui său, să-și părăsească studiile. A exercitat nenumerate meserii, a cunoscut diverse medii de viață. Debutul și-l face în 1921, rub pseudonimul Georges Sim, publicînd o perioadă largă de

Un fel de a fi al femeilor care se apropie de cincizeci.

— Locuim, fiul meu și cu mine...
Maigret n-o ascultase decît foarte distras.

Era văduvă. Își spusese că era văduvă de cîteva ani, de cinci sau zece, nu-și amintea acum. Destul de mulți, deoarece se plîngea de greutățile avute cu creșterea copilului.

Cum poți acorda atenție frazelor pe care le repetă toată femeile de aceeași vîrstă și în aceeași situație, cu aceeași mîndrie și aceeași față dureroasă.

Avusese de altfel o mică discuție referitoare la această văduvie. O discută ? A, da... Ea îi spusese :
— Sotul meu a fost ofițer de carieră.

Fiul o corectase :
— Adjutant, mamă. La Intendența din Vincennes.

Pardon ! Cînd spun ofițer, știu ce spun. Dacă nu murea, dacă n-ar fi murit în timpul serviciului, pentru șefii care nu-l pretuia la justa lui valoare și care-l lăsau lui toate treburile, ar fi fost ofițer la ora asta... Deci...

Maigret nu-și uită pipa. Cuvîntul Vincennes era legat de pipă. Cînd a fost pronunțat, el își fuma pipa, era sigur. Mai pe urmă nu se mai pronunțase cuvîntul Vincennes.

— Scuzăți. Unde locuiți dumneavoastră ?
Uitase numele cheului, dar era unul din cheurile de după Bercy, la Charenton. Îi reveni în memorie imaginea unui cheu foarte lung, cu depozite, cu vaporaze care se descărcau.

— O mică casă cu un etaj, între cafeneau din colț și un mare imobil comercial.

Tinărul stătea la colțul biroului, tinîndu-și pălăria de pai pe genunchi, căci avea o pălărie de pai.

— Fiul meu nu vroia deloc să vin să vă vorbesc domnule director. Pardon, domnule comisar. Dar i-am spus :

„Dacă n-ai nimic să-ți propoziți, nu văd de ce nu...”

Ce culoare avea rochia ? Negru cu mov ? Una din rochiile acelea pe care le poartă femeile în vîrstă cînd vor să fie distinse. Cu o pălărie destul de complicată, desigur transformată de mai multe ori. Mănuși închise la culoare. Îi plăcea să se asculte vorbind. Își începea frazele cu :

— Inchipuți-vă că...
Sau :

— Toată lumea poate să vă spună...
Lui Maigret, care din politete își pusese haina, îi era cald și somn. Greu corvadă. Regretă că n-o trimisese în biroul inspectorilor.

— E a nu știu cîta oară că, venind acasă, constat că cineva, în lipsa mea, îmi intră în apartament.

— Scuzăți-mă. Locuiți numai cu fiul dumneavoastră ?

— Da. La început mă gîndeam că el e acela. Dar acest lucru se petrecea în timpul serviciului său.

Maigret privea la tinărul om care părea destul de contrariat. Era unul din acei tipi pe care el îi cunoștea destul de bine. Șaptesprezece ani, desigur. Slab și lung. Cu coșuri pe față, părul băitînd spre roșu, cu pistrii în jurul nasului. Violen ? Se dres poate. Măcișă declarase mai tîrziu că sînt destul oameni cărora le place să spună lucruri rele despre al lor. În tot cazul timid. Închis în el. Privea fix covorul sau orice alt obiect de pe birou, și-atunci cînd credea că nu-i observat, arunca cite o privire pătrunzătoare lui Maigret. Era evident că nu-i prea

timp sub diferite pseudonime în ziare și reviste. În 1929 anare pentru prima dată comisariul Maigret, erou pe care-l vom căsi apoi în majoritatea operelor lui Simenon, opere ce denesc cu mult cifra 200. Fecunditatea lui Simenon a devenit proverbială. Romanele sale sînt traduse în 27 de limbi : alături de Victor Hugo și

GEORGES SIMENON

pipa lui maigret

traducere și prezentare FL. GHEUCA

inedit

ILARIE VORONCA

dar tulburarea...

Dar tulburarea ce pune pe mine stăpînire
Cînd chipul tău descoperi s-arată
Femeie-n care visul cu realitatea se confundă
Nu vine oare din faptul că în altă viață
Pe-un oarecare nor glorios într-o sărbătoare solemnă
Un alt chip — al tău e doar reflexul —
Mai m-a nîmit ?

Îmi amintesc de chipul tău văzîndu-te
Din ovalul rămas în scobitura miinilor mele
Sufletul meu o palmă pe care se odihnește obrazul tău
Și privirea ta este a divinității care într-o noapte străveche
Atingîndu-mă ca o baghetă magică
M-a făcut vizibil și prooroc.

Eram fără margini și-n jurul meu
Totul era fără conture

Și iată că mi-a apărut obrazul
Era suprafața ca un cadran de orologiu
Cu ambele ace ale ființei și ale înfîinței
Obrazul ogîndă unde mările se desenează lingă muntii
Unde fluviile zgomotele oamenii și pietrele
Afluează cu singele mișcării și al străzii
Obrazul dovedind prezența Lumii
Sfîrșimînd toate lacătele singurătății.

Poate aprinsesem focul
Și obrazul era flacăra țîșnitoare
Creștea, acoperea cerul
Era plin de păsări, stele și viță.

Uitasem toate astea
Și iată că obrazul tău mi le recheamă
Cu buclele ca azurul în jurul corăbiei
Și o lacrimă e uneori o ancoră de rugină și de sare.

Dețasat, ca un iar puternic, de existența la
Chipul tău aruncă lumina-î arzătoare
Se luminează el însuși luminînd universul
Păduri virgine urcă din adîncul ochilor tăi
Marea Roșie nu e decît dulcea rană a gurii tale
Pe crestele celor mai înalte altitudinii
Vînturile au cizelat lobii urechilor tale
Freamătul nărilor tale urmează fazele lunii
Și orașe mai întii vaporease dar apoi trepidante
Se adună în jurul vinelor fine ale timpurilor tale
Așa că „ingură” fața ta ajunge să mă orbească
Știu că mai jos de git încep lînturile secrete ale corpului
Dar zăbovesc lingă chipul tău mînos
De unde gheizeri, ierburi, blănurii vor ciocoti.

Publicăm acest poem, inedit atît în Franța cît și în
România, cu prilejul împlinirii în luna aprilie a 21
de ani de la tragica dispariție a ilustrului poet Ilarie
Voronca.

Indrăgostit de istoria și cultura țării noastre, tinărul poet și eseist austriac Max Demeter Peyfuss publică frecvent materiale dedicate celor mai variate aspecte literare românești. Recent, am întîlnit în revista vieneză „Neue Wege” (nr. 218, februarie, 1967) un articol sintetic, intitulat *Drei Kapitel der rumänischen Literatur*. Surprinde plăcut în acest articol al lui Peyfuss informarea vastă, conjugată cu darul unei caracterizări exacte și lapidare. Scriind despre Eminescu, el citează surse de prestigiu, însușindu-și punctele de vedere cele mai noi în interpretarea operei genului poeziei noastre. Astfel, Peyfuss spune: „În opera lui Eminescu (...) întîlnim armonie helenică, spiritul renașterii, amintind elemente maneriste ale „morbideții” lui Botticelli, metafizica geometric-abstractă a post-gongorizilor, clasicismul faustic, diverse aspecte ale romantismului și preconiștii ale simbolismului”. Tinărul poet austriac menționează și strălucita demonstrație a Rosei del Conte referitoare la paralela Eminescu-Holderlin și Novallis, și Eminescu-Rilke (cel din Elegiile duineze). Păreri la fel de interesante întîlnim și în numeroasele rînduri închinare lui Bacovia, pe care Peyfuss îl îndrăgește în mod aparte. Reținem citatul în care exprimă un punct de vedere insolit: „Cu toate că Bacovia — poate reprezentant cel mai caracteristic prin originalitatea sa — aparține simbolismului românesc, în multe se înfrîngăză mai degrabă drept precursor al expresionismului german și în mod special al lui Trakl”.

În luna martie s-a stins

din viață compozitorul maghiar de prestigiu internațional Zoltan Kodaly, marele prieten al lui Béla Bartók. Artistul maghiar a fost un neobosit culegător și cercetător de folclor muzical. De altfel, acesta a prelucrat numeroase elemente ale muzicii populare și în propria sa creație.

Revista sovietică „Novii Mir” publică autobiografia lui Boris Pasternak, pe care poetul sovietic a scris-o în anul 1957. Pasternak dă amănunte asupra vieții sale numai pînă la o dată: 1917. Înainte de a se opri la această etapă a existenței sale el vorbește de întîlnirile și amicitțiile cu numeroși scriitori și artiști ca Aleksandr Blok, Vladimir Maiakovski, Rainer Maria Rilke, Gorki, Viaceslav Ivanov, Ilya Ehrenburg, Marina Zvetvaeva și Aleksandr Scriabin. Astfel, amintirile și referirile la aceste nume îl duc totuși rîndurile dincolo de anul 1917, pînă prin deceniul al treilea.

În Irlanda va fi ecranizat *Ulyse* al lui James Joyce. Presa mondială anunță intenția regizorului de a reda aiodoma spiritul, și, în mod special, dialogurile acestei capodopere joyciene. Greu — dar mai știi ?

Cu moartea lui Azorin, (José Martínez Ruiz), Spania pierde un scriitor inegalabil, un clasic al literaturii ei moderne, un însetat de înnoire și originalitate. Azorin era ultimul reprezentant al celebrei generații de la 98 (în rîndurile căreia s-a impus Unamuno, Baroja, Maeztu, Antonio Machado și Menendez Pidal), generație

care a avut ca țel redeschiderea porții culturii spaniole în Europa. Azorin, „praeceptorul”, s-a născut în anul 1873 în apropiere de Alicante; după studii de drept s-a mutat la Madrid, luînd contact cu efervescența din cafenelele literare. Era epoca în care Azorin se caracteriza astfel: „Sînt un mic filozof; am o cutiață de argint cu

în vara acestui an va fi vîndută „Arhiva Bertrand Russell”, compusă dintr-o uriașă colecție de manuscrise literare și istorice. Arhiva înregistrează peste 100.000 de scrisori și 400 de manuscrise, printre care și un jurnal de zi țînut de lordul John Russell, fost premier britanic și bunic al filozofului Bertrand Russell.

meschinul loc XIII! Sic transit gloria mundi...

Universitatea Berkeley din California a tipărit recent trei cărți postume ale marelui scriitor american Mark Twain. E vorba de „Satire și burlești”, „Scrisori către editor” și „Care îmi era visul”. Iată cum caracterizează unul dintre editori, profesorul Henry Smith, aceste trei opere: „Care îmi era visul arată descurajarea lui Twain din ultimii ani ai vieții sale. Este povestea unui bărbat care visează să facă împreună cu soția și fiica sa o călătorie în Nicăieri. Satire și burlești descrie tribulațiile unui vînzător de reviste din castelul Elsinore de pe vremea lui Hamlet. În Scrisori către editor Twain dă curs furiei sale față de editor. Îi beștează cu unele dintre cele mai murdare expresii”.

Acum, cine are puțină fantezie, mulți bani și timp de pierdut, poate deveni pentru o seară faimoasa Nefertite!

Gianni Roghi, unul dintre cei mai cunoscuți reporteri ai Italiei, a murit recent într-un spital din Bangui (Africa centrală) după ce fusese grav rănit în junglă de un elefant. Gianni Roghi intenționa să scrie reportaje despre viața pigmeilor.

Un desen în peniță semnat de Albrecht Dürer a fost vîndut, la o licitație din Paris, cu modesta sumă de... 1.250.000 lei!

MERIDIANE

CULTURALE

tutun fin parfumat, o pălărie mare și o umbrelă de mătase roșie...”. Înainte de primul război mondial i-au apărut primele volume de eseuri, aducîndu-i notorietate și un scaun academic. Cu talent deosebit a scris proză impresionistă, străbătută de melancolie, și teatru experimental. Numărul cărților sale se ridică la peste 100!

Popularitatea celebrei vedete Brigitte Bardot a scăzut vertiginos — cel puțin în propria ei țară. La o anchetă cu subiectul „Care este acrită cea mai îndrăgită”, organizată de ziarul *Paris Jour*, majoritatea sufragiilor le-a acordat Sophie Loren, urmată de Michèle Morgan. Alegerea publicului n-a oferit blondei B. B. decît

După cum se știe, viața culturală pariziană e dominată de expoziția comorii descoperită odinioară în mormîntul faraonului Tutankamon. Presa, radioul și televiziunea și-au făcut datoria din plin, țînîndu-ne la curent cu acest eveniment memorabil. Noutăți în continuare: Expoziția e pe cale să revoluționeze moda feminină! În cinstea marelui Tutankamon, unele doamne din Paris au hotărît să adopte coafuri „à la pharaon”. Evident, fără să rămîna la acest gest mîrunt! Cu ustensiile de inframusețat, ele au început să-și modifice sprîncelele, genele, ochii, nasul, buzele ș.a.m.d. Totodată, distinsese doamne au adoptat și o țînută vestimentară „de epocă”.

In pag. 20

CAMUS

străinul - fragment -

versuri de

ILYA EHRENBURG

***

Nălucă-i tot. Luminile-s sărace.
N-am unde să mă duc. Durerea tace.
Din partea cerului străin — un dar:
Luceafărul de seară! În zadar!
El să-mi ajute cu nimic nu poate,
Căci nu aștept și le-am aflat pe toate.
Dar lungul ceas n-a fost în van trăit —
Luceafărul de seară l-am privit.

***

Nu un pătrar de an e toamna-această,
Ci un pătrar din lungile-mi trăiri,
Impusa liniște-i ca o năpastă —
O probă-a somnului cu năluciri.
Deși prolog de basm, grilele sint,
Ca să mă-ndoale pînă la pămînt.
Cuvînte, întîlniri, tot mai puține,
Și mă trezesc, pălăvrăgînd cu mine
Despre tristeți, și toamne,

Doamne!

Dă-mi vlagă pin' voi fi ajuns.
Trăii atît și, totuși, n-am trăit,
Și n-am privit, și n-am iubit

de-ajuns.

În românește de MADELEINE FORTUNESCU

convenea că venise aici. Nu era de acord nici cu maică-sa asupra acestei situații. Ei era oare rușine de ea, de pretențiile ei, de vorbăria ei ?

— Ce meserie are fiul dumneavoastră ?

— Frizer.

Tinărul interveni cu amărăciune:

— Pentru că am un unchi care are un salon de frizerie la Niort, mama mea și-a pus în cap să...
— Nu-i nici o rușine să fii frizer. Vreau să vă spun, domnule comisar, că el nu poate părăsi salonul unde lucrează, aproape de piața Republicii. Dealtfel am controlat.

— Scuzăți-mă. V-ați bînuit fiul de a fi intrat în casă în lipsa dumneavoastră și l-ați urmărit ?

— Da, domnule comisar. De altfel eu îl bănuiesc pe nimeni, în general, dar știu că bărbații sînt capabili de orice.

Jean Richard, noul comisar Maigret, în ciclul de seriale transmise la televiziunea franceză

— Ce-ar fi putut face fiul, acasă, în lipsa dumneavoastră ?

— Nu știu.

Apoi, după o mică pauză:

— Ar fi putut poate să aducă femeii ? Acum trei luni, l-am găsit în buzunar o scrisoare din partea unei fetițane. Dacă taică-său...

— Cum v-ați convins că s-a intrat în casa dumneavoastră ?

— Am putut vedea chiar de la început. Nimic mai simplu, deschizînd ușa... așa putea zice...
Nu prea științific, dar destul de adevărat, foarte natural chiar.

— Pe urmă ?

— Pe urmă, cîteva mici amănunte. De exemplu, ușa de la dulapul cu ogîndă, pe care eu n-o închid niciodată cu cheia și pe care am găsit-o închisă...
— Dulapul dumneavoastră conținea lucruri prețioase ?

— Hainele și lenjeria noastră, cîteva amintiri de familie, dar n-a dispărut nimic din ele... dacă asta vroiați să mă-ntrebați. În pivniță, o cutie, și-a schimbat de asemeni locul.

— Ce conținea ?

— Borcane goale !

— În concluzie, nu v-a dispărut nimic ?

— Cred că nu.

— De cît timp aveți impresia că vi se vizitează domiciliul ?

— Val, dar nu e o impresie ! E o certitudine. Cam de vreo trei luni.

— După părerea dumneavoastră, cam de cîte ori ați fost „vizitat” ?

— În total, cam de zece ori. După ce-a fost prima dată, a trecut un timp destul de lung, aproape trei săptămîni, fără să mă vină. Sau poate n-am remarcat eu. Pe urmă a venit de două ori la rînd. Apoi, iarăși, trei săptămîni... De cîteva zile vizitele vin una după alta, și alaltăieri, cînd a fost furtuna cea mare, am găsit urme de pași și de umezeală.

— Nu știți, sînt urme de bărbat sau de femeie ?

— Cred că de bărbat, dar nu sînt prea sigură.

Mai spusese desigur și alte lucruri. Vorbise atîtea, fără a mai fi nevoie să fie întrebată ! De exemplu, luna trecută își trimisese anume fiul la cinema, știind că frizerii nu lucrează lumea. În felul ăsta l-a putut supraveghea mai bine. Nu l-a părăsit toată după-masa. Au venit împreună acasă.

— Și totuși fiul dumneavoastră nu vroia ca dumneavoastră să vorbiți poliției.

— Foarte adevărat, domnule comisar. E ceva ce nu pot să-nțeleg. Doar a văzut urmele ca și mine.

— Ai văzut urmele, tinere ?

Nu răspunse, făcînd pe distratul. Oare lucrul acesta nu însemna că maică-sa exagera, că nu era pe drumul cel bun ?

— Cîncășteți cam pe unde puteau pătrunde „musa-firii” în casă ?

— Cred că pe ușă ! N-am lăsat niciodată ferestrele deschise. Pentru a intra prin curte, zidul e prea înalt și ar fi trebuit să traverseze curțile caselor învecinate.

— N-ați observat urme la broasca ușei ?

— Nici măcar o zgîrietură. M-am uitat chiar cu lupa soțului meu.

— Și nimeni nu mai avea cheia casei dumneavoastră ?

— Nimeni. O avea fiica mea (o mică tresărire a tinărului) dar ea locuiește la Orléans cu soțul și cei doi copii.

— Erați în relații bune ?

— I-am spus întotdeauna că a făcut o greșală că sătorîndu-se cu un incapabil. În afară de lucrul ăsta, cum nu ne prea vedeam...

— Absentați adesea de acasă ? Mi-ați spus că sînteți văduvă. Pensa pe care o primiți de la armată este desigur insuficientă.

Ea își luă un aer modest dar mîndru totodată.

— Muncese ! În fine ! La început, vreau să zic, după moartea soțului meu, am luat doi chiriși. Dar bărbații sînt foarte neglijenți. Dacă-ți fi văzut în ce hal își lăsa camera !

În momentul acela Maigret nu-și dăduse seama că o ascultă cu atenție și totuși, în prezent, el regăsea nu numai cuvintele ci chiar și intonațiile ei.

— De un an o ajut pe doamna Lallemon. O persoană respectabilă. Mama unui doctor. Trăiește singură în apropierea ecluzii din Charenton, drept în

rului ca în povestirile sale, un eveniment neprevăzut să vină să tulbure o viață aparent calmă și banală, povestirile sale fiind în același timp un mijloc prețios de a cunoaște oamenii, de a-i pătrunde. „Am impresia, spune Simenon, că oamenii nu se iubesc, fiindcă nu se cunosc... Oamenii sînt pasivitatea mea... Sînt un colecționar de oameni...”.

față, și în toate după-amezele eu... e mai mult o prietenie, înțelegi ?

— Pe drept cuvînt, Maigret nu-i dăduse nici o importanță. O maniacă ? Tot ce se poate ! Nu-l prea interesă lucrul ăsta... Făcea parte din acele vizite care te fac să pierzi o jumătate de oră. Șeful, intră în biroul său, trîntind ușa după el, ca-totdeauna. Își aruncase o privire asupra vizitatorilor, dîndu-și seama, după felul lor de a fi, că nu era vorba decît de ceva banal.

— Poți să vii pentru un moment, Maigret ?

Au discutat amîndoi în biroul învecinat, despre un mandat de arestare care sosise telegrafic de la Dijon.

— Să se ocupe Torrence de asta, spuse Maigret.

Nu-și avea cu el pipa cea groasă ci alta. O lăsase pe birou cînd, un moment mai tîrziu, primise telefonul judecătorului Comellau. Dar atunci gîndurile nu-i erau la pipă. Se-ntoarse rămînînd în picioare în fața ferestrei, cu miinile la spate.

— În concluzie, doamnă, nu vi s-a furat nimic ?

— Cred că nu.

— Vaszică nu veți face plîngere pentru un furt ?

— Nu pot să fac, atît timp cit...

— Aveți doar simpla impresie că în lipsa dumneavoastră, cineva în aceste ultime luni, dar mai ales în ultimele zile, și-a luat obiceiul de-a pătrunde în casa dumneavoastră.

— Odată a fost chiar noaptea.

— Ați văzut pe cineva ?

— Am auzit !

— Ce-ați auzit ?

— Un zgomot de farfurie spartă. Am coborît de îndată.

— Erați înarmată ?

— Nu ! Nu mi-e frică ?

— Și nu era nimeni acolo ?

— Nu mai era nimeni. Cioburile erau pe jos.

— N-aveți cumva vreo pisică ?

— Nu. Nici pisică, nici cîine. Animalele fac prea multă murdărie.

— O pisică n-ar fi putut să se introducă în bucătăria dumneavoastră ?

Tinărul, pe scaunul său, părea din ce în ce mai chinut.

— Abuzezi prea mult de răbdarea domnului comisar Maigret, mamă.

— Pe scurt, doamnă, dumneavoastră nu știți cine se introduce în casă și n-aveți nici măcar o idee de ceea ce ar putea să caute ?

— Nici una. Noi am fost întotdeauna oameni cinstiți și...

— Dacă ar fi să vă dau un sfat, ar fi acela de a vă schimba incuetoarea ușii. Se va vedea atunci dacă misterioasele vizite continuă.

— Dar poliția, poliția nu face nimic ?

— Se făcuse ora întîlnirii cu șeful său. Îi împinse spre ușă.

— Voi încerca să vă trimit miine unul din oamenii mei. Dar mai mult decît a vă supraveghea casa de dimineața pînă seara și de seara pînă dimineața, nu văd altceva...

— Cînd va veni ?

— Mi-ați spus că sînteți acasă toată dimineața.

— În afară de timpul cînd îmi fac țîrguicelle.

— La orele zece, e bine?... Miine la ora zece. La revedere, doamnă. La revedere, tinere domn.

urmare
în
numărul
viitor